

Zoekkaart: Wilde bijen in bijenhotels

Soort	Diameter nestgang	Bekleding en afsluiting broedcellen	Stuifmeel vervoer
 Rosse metselbij	5-8 mm	metselt tussenwandjes en prop aan het eind van de gang van modder	 buikschuier (haren op de buik)
 Grote bladsnijder	6-8 mm	bekleed gang en maakt tussenwandjes van stukjes blad	 buikschuier (haren onder het achterlijf)
 Grote klokjesbij	4-5 mm	maakt dunne tussenwandjes van zand en sluit de gang af met zand en kiezeltjes aan elkaar gekit met nectar	 buikschuier (haren op de buik)
 Wormkruidbij	6-8 mm	produceert een soort polyester en bekleed daar de gang mee en maakt er tussenwandjes en een eindafsluiting van	 aan de poten
 Gewone maskerbij	4-5 mm	maakt een dun vliesje als tussenwandjes en eindafsluiting van de gang	 gemengd met nectar in de krop (in het lichaam)
 Grote wolbij	6-10 mm	vrouwtjes verzamelen haren van planten en maken daar een bolletje wol van, mannetjes slapen in de gangetjes	 buikschuier (haren achterop achterlijf)

Rosse metselbij - Bouwvakker onder de bijen

- Uiterlijk: 9-12 mm. Bruin tot oranje behaard. Het uiteinde van het achterlichaam is donker gekleurd.
- Gedrag: Maakt nestjes in kevergangen in dood hout.
- Waar en wanneer: In parken, tuinen en natuurgebieden. Lente en zomer.
- Voedselplanten: gevlekt longkruid, witte dovenetel, hondsdrif, witte klaver, esdoorn, wilg, zomereik, ranonkel, braam.

De rosse metselbij is dichtbehaard onder het achterlijf. Dit wordt buikschuier genoemd. Hiermee verzamelen de metselbijen stuifmeel. Veel mensen hebben de rosse metselbij in hun tuin of zelfs in huis zonder dat ze er ooit iets van merken. Aan de ene kant is dat prettig, omdat ze er blijkbaar geen last van hebben, maar het is ook een beetje jammer! De rosse metselbij is een leuk en ongevaarlijk beestje. Hij maakt zijn nestje in kleine holtes in muren en schuttingen. Sommige metselbijen vinden in een sleutelgat, een lucifersdoosje of zelfs in een dwarsfluit ook een fijne nestplaats. In het nest wordt een klompje stuifmeel gelegd, met daarop een eitje. De larve kan na het uitkomen meteen beginnen met eten.

Grote bladsnijder - Vliegende schaar

- Uiterlijk: 1,4-1,6 cm. Bruin lichaam, met bandjes op het achterlijf.
- Gedrag: Snijdt stukjes blad van bijvoorbeeld rozenstruiken voor de bekleding van het nest.
- Waar en wanneer: In tuinen. In de zomer.
- Voedselplanten: composieten/distels, wilgenroosje, sedums, klokjesfamilie, vlinderbloemfamilie.

De grote bladsnijder is een mooie grote bij, die wel wat lijkt op een honingbij. Het vrouwtje verzamelt het stuifmeel niet met de achterpoten, maar met de haren op de onderzijde van het achterlijf. Dat wordt de buikschuier genoemd. Het stuifmeel blijft tussen de haren zitten. De binnenzijde van het nest bekleedt ze met stukjes blad. Die stukjes knipt het vrouwtje met haar kaken uit allerlei struiken, bijvoorbeeld een rozenstruik.

Grote klokjesbij - Eenkennige specialist

- Uiterlijk: 8-10 mm. Langwerpig lichaam, donker gekleurd.
- Gedrag: Verzamelt stuifmeel op klokjes.
- Waar en wanneer: Tuinen en parken, vooral in Oost- en Zuid-Nederland. In de zomer.
- Voedsel[planten]: klokjesfamilie (rapunzelklokje, prachtklokje, grasklokje, kruipklokje).

Wanneer je klokjesbijen de tuin in wil lokken zul je klokjes moeten planten. Dat zijn de enige bloemen waar deze bijen voedsel bij verzamelen. Hun nestje maken ze graag in holtes in hout. Om je tuin helemaal ideaal te maken voor klokjesbijen, kun je er dus ook nog een bijenhotel in ophangen.

Gewone maskerbij - Holbewoner

- Uiterlijk: 4-7 mm. Zwart lichaam met een geel of wit gezicht. Lichte vlekken op de poten.
- Gedrag: Maakt nestjes in kleine holtes van plantenstengels.
- Waar en wanneer: In tuin, park en natuurgebieden. Lente, zomer en herfst.
- Voedselplanten: geranium, vrouwenmantel, vuurdoorn, heggenrank, gewone berenklaauw.

Maskerbijen vallen op door het deels geel of witte gezicht. Bij mannetjes is bijna het hele gezicht licht gekleurd, vrouwtjes hebben vaak alleen een paar lichte vlekjes. Maskerbijen zijn meestal klein, zwart en kaal. Maskerbijtjes zitten in de tuin graag op bloemen. Met hun monddelen verzamelen ze nectar en stuifmeel. De gewone maskerbij nestelt in allerlei holtes, zoals stengels van braam en vlier, maar ook in zogenaamde gallen op de rietsigaar. Het is een van de meest algemene bijen in ons land.

Grote wolbij - Opvliegende plantenscheerder

- Uiterlijk: 1-1,6 cm. Groot en breed lichaam. Opvallende gele vlekken op het achterlijf, lijkt op een wesp.
- Gedrag: Schraapt vilt van harige planten zoals prikneus en ezelsoor.
- Waar en wanneer: In de stad. In de zomer.
- Voedselplanten: gewone rolklaver, ezelsoor, ballote, kattendoorn, kruipend stalkruid, luzerne, hartgespan, slangenkruid, echte gamander, lavendel, muizenoor, kroonkruid.

De eieren van de grote wolbij liggen lekker zacht. Het vrouwtje bekleedt haar nest met dons, dat ze van harige planten schraapt. Grote wolbijmanneltjes zijn niet zo zachtaardig. Zij hebben een territorium dat ze driftig verdedigen. Mannetjes moeten het niet wagen om in het domein van een ander rond te hangen. Al vliegend draaien beide mannetjes om elkaar heen, totdat de indringer het opgeeft. Van een honingbij wordt het mannetje helemaal agressief. Hij valt hem aan en bijt een van zijn achtervleugels af. De honingbij kan hierdoor niet meer vliegen en is zijn richtingsgevoel kwijt. Binnen een paar dagen sterft hij. Op plaatsen met veel honingbijen en grote wolbijen zie je soms veel aangevallen honingbijen op de grond rondkruipen.

Wormkruidbij - Handig met polyester

- Uiterlijk: 0,7-1,0 cm. Achterlijf loopt toe in een punt. achterlijf gebandeerd
- Gedrag: Vliegt voornamelijk op boerenwormkruid.
- Waar en wanneer: Allerlei bloemrijke gebieden, ook in parken en tuinen in steden. Vliegt van eind mei tot eind september.
- Voedselplanten: Vooral op boerenwormkruid, jacobskruid, heelblaadjes, echte guldenroede, echte kamille, duizendblad.

De wormkruidbij is de enige bewoner van bijenhoeven die stuifmeel vervoert aan zijn poten. Dus als er een bijtje met stuifmeel aan zijn poten een bamboestengel binnen kruipt dan kun je er zeker van zijn dat het een wormkruidbij is. Ze bekleden hun nestgang met een heel dun plastic-achtig laagje. Die beschermen de eitjes tegen uitdroging en infecties door micro-organismen.